

ELTE | PPK
PEDAGÓGIAI ÉS PSZICHOLÓGIAI KAR

Az egyetemi oktatásfejlesztési központok és szakemberek gyakorlatának változása a nemzetközi szakirodalom tükrében

Sebestyén Lilla Anna, Szalai András, Szulovszky Mária, Kovács-Szöllősi Tímea, Lénárt Krisztina Ildikó (PhD hallgatók)
Dorner Helga, Dringó-Horváth Ida, Horváth László, Kálmán Orsolya, Kovács Zsuzsa (témavezetők)

ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kar, Neveléstudományi Doktori Iskola

A kutatás az ELTE PPK "Doktori Projektek" konzorciális kutatástámogatási pályázat támogatásával valósul meg.

MELLearn Konferencia, 2024. május 15.

Kutatási kérdés, módszer és fogalomhasználat

A felsőoktatásfejlesztés egy olyan összetett, egyéni, intézményi és szektorszinten is értelmezhető tevékenységterület, amely az egyetemi oktatók, hallgatók és munkatársak készségfejlesztése és az intézményi folyamatok fejlesztésének elősegítése által hozzájárul a tanítás és tanulás sikeréhez, a változásokra való hatékony reagáláshoz, és az egyetemi polgárok kiválóságához.

Relevancia: az oktatásfejlesztésről évtizedek óta gondolkodik a nemzetközi szakirodalom --> a nemzetközi tapasztalatok a hazai gyakorlat és tudományos diskurzus számára is érdekesek lehetnek

Kutatási kérdés: Hogyan változott az egyetemi oktatásfejlesztés elmélete és gyakorlata az elmúlt két évtizedben megjelent nemzetközi szakirodalom alapján

Módszertan: scoping review (Arksey & O'Malley, 2005; Xiao & Watson, 2019)

Fogalomhasználat:

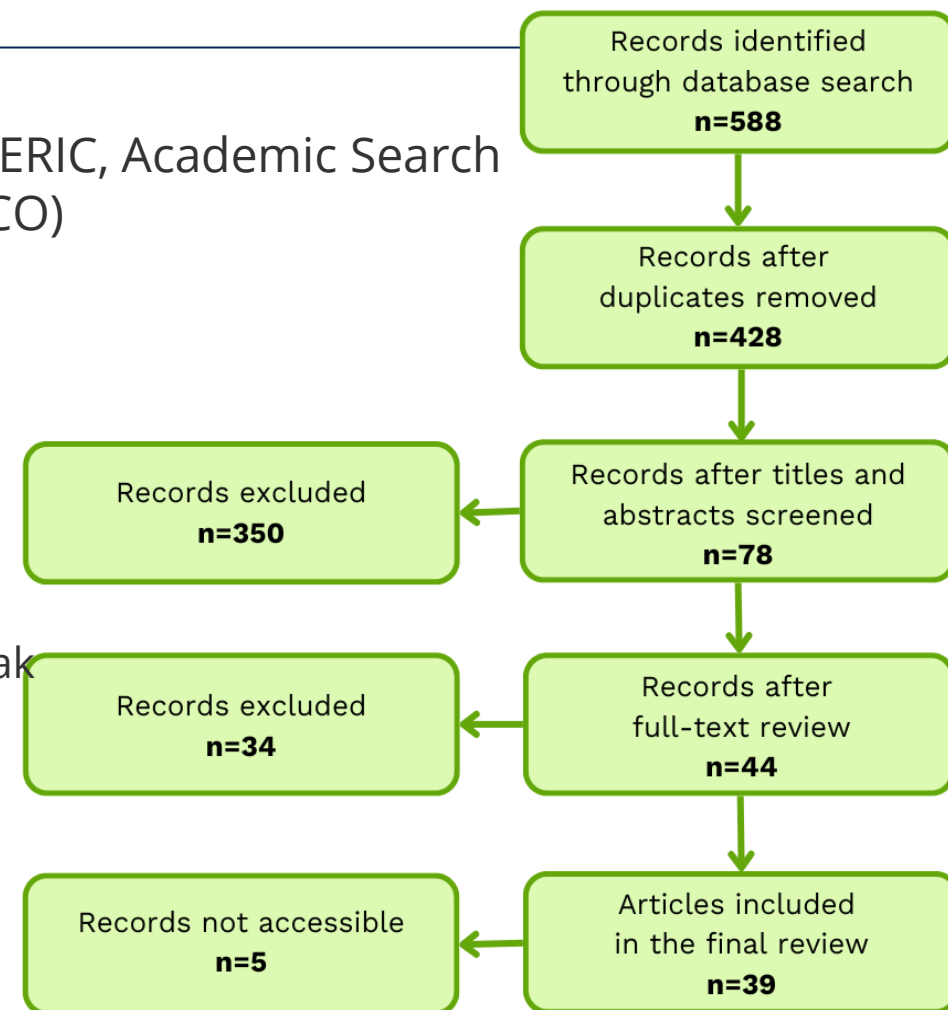
- **oktatásfejlesztés** – *academic development / educational development / faculty development*
- **oktatásfejlesztő** – *academic / educational / faculty developer*
- **oktatásfejlesztési központ** – *academic development unit / Teaching and Learning Center / Centre for Teaching Excellence...*

AND	academic development	centre	changing
OR	educational development faculty development	center unit developer	evolving expanding widening broadening
Search string: ("academic development" OR "educational development" OR "faculty development") AND ("center" OR "centre" OR "unit" OR "developer") AND ("changing" OR "evolving" OR "expanding" OR "broadening" OR "widening")			

A szakirodalomáttekintés lépései

- **6 adatbázisban** kerestünk – WoS, Scopus, ScienceDirect, ERIC, Academic Search Complete (EBSCO) és Education Research Complete (EBSCO)
 - **Időintervallum:** 2004.01.01–2024.04.01.
 - **Nyelv:** angol
 - **Dokumentumtípus:** folyóiratcikkek és könyvfejezetek
- Kizártuk azokat a tanulmányokat, amelyek
 - **nem** a felsőoktatásfejlesztési központokra vagy a felsőoktatásfejlesztőkre fókuszáltak
 - amelyek csupán **egy program** bemutatására koncentráltak
- Az absztraktok (428) szűrését 2-2 (+1) bíráló végezte
- **39 tanulmány** bevonása
- Tervben van további cikkek azonosítása és bevonása kézi kereséssel, a tanulmányok hivatkozásai alapján

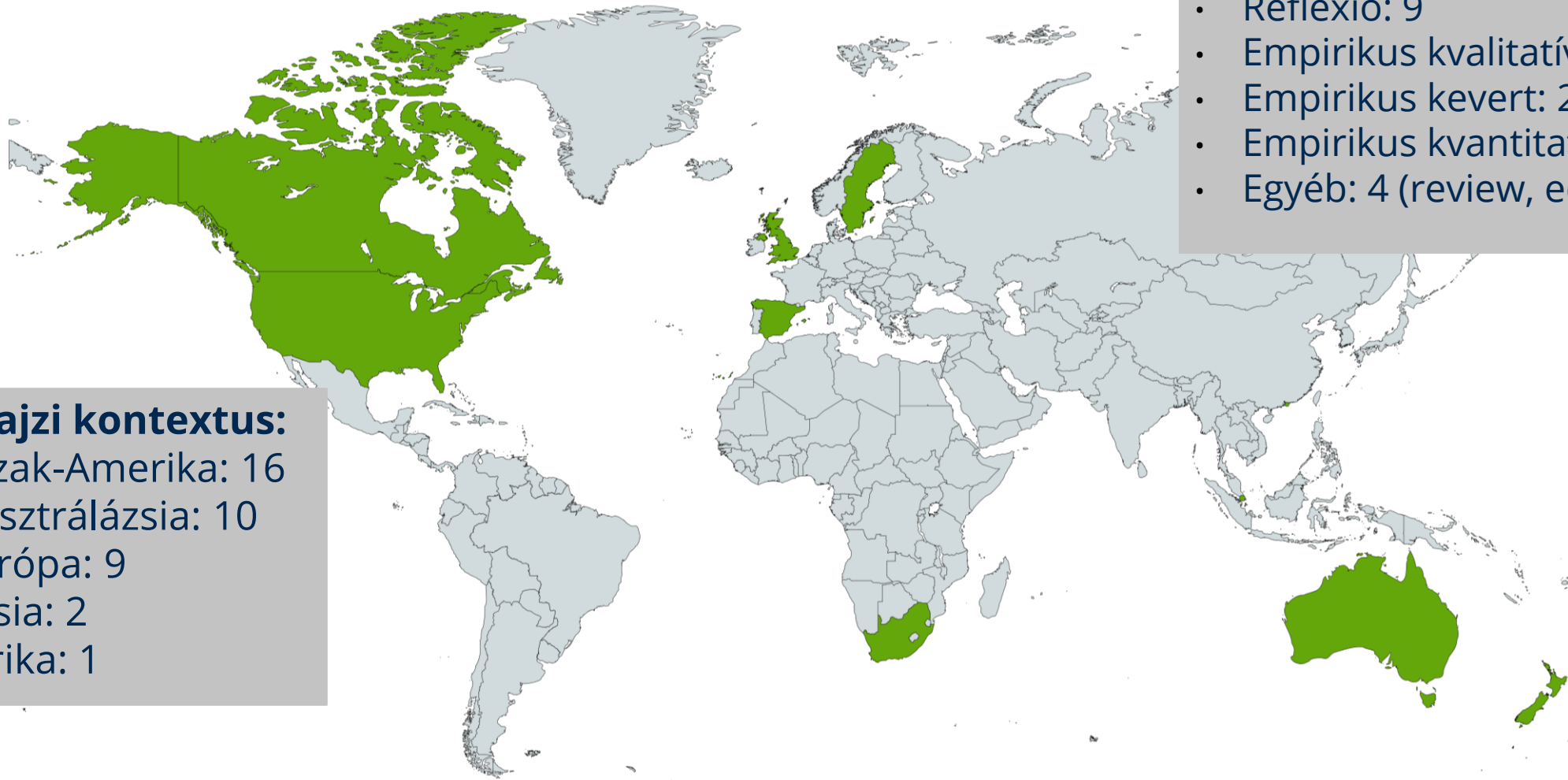
A vizsgált tanulmányokról

Módszertani jellemzők:

- Elméleti munka: 12
- Reflexió: 9
- Empirikus kvalitatív: 11
- Empirikus kevert: 2
- Empirikus kvantitatív: 1
- Egyéb: 4 (review, editorial)

Földrajzi kontextus:

- Észak-Amerika: 16
- Ausztrálázsia: 10
- Európa: 9
- Ázsia: 2
- Afrika: 1

Hogyan változik az egyetemi oktatásfejlesztés?

**Egyéni fejlesztés mellett
intézményi fejlesztés**

Professzionizáció

Scholarship of Teaching and Learning
Scholarship of Educational Development
Szakmai önfejlesztő közösségek

Bővülő fókusz

Holisztikusabb
szemlélet

Az oktatásfejlesztő központok feladatainak változása

kiemelkedő teljesítmény jutalmazása

kutatás és a tudományosság a fejlesztőmunka hatékonyságának növelése érdekében

Közvetítő szerep

Az oktatásfejlesztők professzionalizációja

01

Szakmai szerveződések

- szakmai szervezetek és folyóiratok számának növekedése,
- nemzetköziesedés a szakmai hálózatokban is

„Diszciplináris migránsok”

- Bróker szerep
- diszciplinák és közösségek közötti közvetítő szerep

04

Scholarship of Educational Development

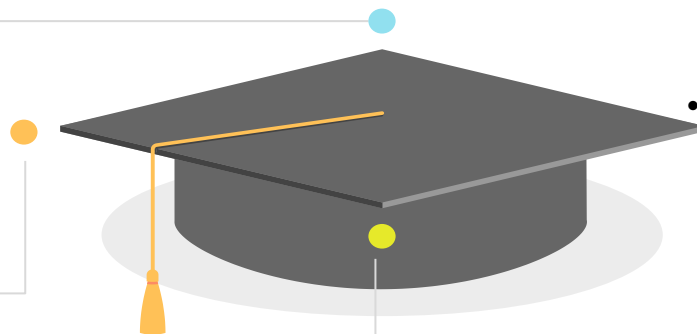
- a terület egyre professzionizáltabbá és tudományosabbá válik, ezáltal elismertséget és hitelességet nyer
- képes hozzájárulni az oktatásfejlesztők identitásképzéséhez

02

Szerepértelmezés-változása

- egyszerre van jelen az akadémiai és tudományos tevékenység és az intézményi szolgáltatás jelleg

03

első konferenciák

1980-as évek:

első folyóirat

1990-es évek:

növekvő létszám
SoTL és SoED

2000-es évek

erősödő SoED
új folyóiratok
nemzetköziesedés

2010-es évek

Elméletre alapozó és
kutatásalapú fejlesztési
munka

Jövő

Az oktatásfejlesztés célcsoportjai

Fejlesztési igények sokfélesége

- oktatási tapasztalat, tudományágak, technológiai jártasság kutatási alapján stb.
- **több célcsoportot egyszerre**

Kinevezéstípusok

- teljes állású,
- részmunkaidős
- óraadó oktatók

Karrierfázis

- pályakezdő,
- medior
- senior oktatók

Vezetők és helyetteseik

- és jövőbeli vezetők
- akik tanszékükön belül elősegíthetik a tanítás megváltozását

Hallgatók

- tanulási készségek,
- énhatékonyság,
- metakognitív tudatosság,
- kommunikáció, íráskészség
- doktori hallgatók

Támogató személyzet

- pl. könyvtári szolgálat, hallgatói ügyek, stb.

Az oktatásfejlesztési egységek kapcsolatai

„az oktatásfejlesztés erősen politikai jellegű, és az lobbizás hasznos módja a koalíciók kialakításának, segíthet az egység céljainak elérésében,„
(Lomas, 2006)

Hatóköre

- egyes programok megszervezésére
- nagy projektek végrehajtására
- globális hatókör szélesedése, nemzetköziesedés, networking

01

Intézményen belüli és kívüli partnerségek

- **Intézményen belüli:** az oktatástechnológiáért, a hallgatói ügyekért felelős egységek, értékelő irodák, a doktori iskolák, a HR, könyvtárak karokkal, kari kollégákkal való együttműködés
- **Intézményen kívüli:** országos szervezetekkel (pl. nemzeti akkreditációs ügynökségekkel és más felsőoktatási szervezetekkel) és más központokkal, hálózatot építve a közös célok előmozdítása érdekében

02

Partnerekkel való kapcsolatok

„a helyi kultúra és értékrend ellenséges a változásokkal szemben, vagy akár a tanítás komolyan vételével szemben”
egymástól tanulás, globális hatás
(Gibbs, 2013)

03

Példák, minták

- *Flexible Learning Liaison* (FLL) - „Rugalmas kari összekötő”:
- Kiküldetések
- *Professional Learning Community*

Konklúzió

Trendek

„Perifériájáról” a
közeppontra

Szélesedő feladatkör
és célcsoport

Sűrűsödő kapcsolati
háló

Diverzitás

Cél

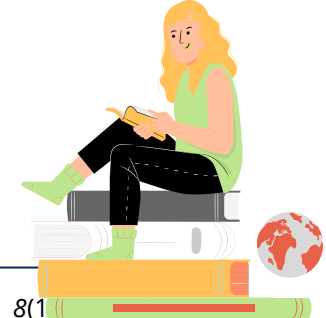
Identitás

Közös szakmai alap

Eredményesség és
hatékonyság

Láthatóság

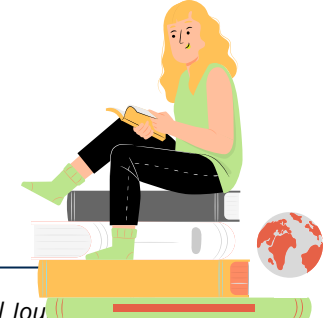
Felhasznált irodalom

- Arksey, H., & O'Malley, L. (2005). Scoping studies: Towards a methodological framework. *International Journal of Social Research Methodology*, 8(1), 1-18. <https://doi.org/10.1080/1364557032000119616>
- Austin, A. E., & Sorcinelli, M. D. (2013). The Future of Faculty Development: Where Are We Going? *New Directions for Teaching and Learning*, 2013(133), 85–97. <https://doi.org/10.1002/tl.20048>
- Blackmore, P., & Blackwell, R. (2006). Strategic leadership in academic development. *Studies in Higher Education*, 31(3), 373–387. <https://doi.org/10.1080/03075070600680893>
- Barrow, M., & Grant, B. M. (2016). Changing mechanisms of governmentality? Academic development in New Zealand and student evaluations of teaching. *Higher Education*, 72(5), 589–601. <https://doi.org/10.1007/s10734-015-9965-8>
- Carter, J. A.; M. (2021). How a Small Teaching Center Made a Big Impact During the Pandemic Crises. *To Improve the Academy: A Journal of Educational Development*, 39(3), 1-10. <https://doi.org/10.3998/tia.17063888.0039.304>
- Cruz, L., Dickens, E., Flaming, A. L. B., & Wheeler, L. B. (2022). Embracing complexity: An inclusive framework for the scholarship of educational development. *International Journal for Academic Development*, 27(1), 45–57. <https://doi.org/10.1080/1360144X.2021.1901102>
- Dawson, D. L. (2017). Levers for Change in Educational Development in Canada: Looking Back, Looking Forward. *Collected Essays on Learning and Teaching*, 10, 3–14. <https://doi.org/10.22329/celt.v10i0.4737>
- Hall, J., & Green, D. A. (2016). Leading an academic development unit. In *Advancing Practice in Academic Development* (pp. 245–257). Abingdon, Oxon. <https://doi.org/10.4324/9781315720890>
- Herbert, K., & van der Laan, L. (2021). Towards a typology of learning and teaching professional development practice uptake by university academics in Australia. *Professional Development in Education*, 0(0), 1–16. <https://doi.org/10.1080/19415257.2021.1973068>
- Holt, D., Palmer, S., & Challis, D. (2011). Changing perspectives: Teaching and learning centres' strategic contributions to academic development in Australian higher education. *International Journal for Academic Development*, 16(1), 5–17. <https://doi.org/10.1080/1360144X.2011.546211>
- Fernández, I., & Márquez, M. D. (2017). Educational development units in Spain: Current status and emerging trends. *International Journal for Academic Development*, 22(4), 343–359. <https://doi.org/10.1080/1360144X.2017.1354864>
- Forgie, S. E., Yonge, O., & Luth, R. (2018). Centres for Teaching and Learning Across Canada: What's Going On? *The Canadian Journal for the Scholarship of Teaching and Learning*, 9(1), 1-10. <https://doi.org/10.5206/cjsotl-rcacea.2018.1.9>
- Fraser, K., Gosling, D., & Sorcinelli, M. D. (2010). Conceptualizing evolving models of educational development. *New Directions for Teaching and Learning*, 2010(122), 49–58. <https://doi.org/10.1002/tl.397>
- Gibbs, G. (2013). Reflections on the changing nature of educational development. *International Journal for Academic Development*, 18(1), 4–14. <https://doi.org/10.1080/1360144X.2013.751691>

Felhasznált irodalom

- Godbold, N., Matthews, K. E., & Gannaway, D. (2023). Examining the overlapping identities of teaching focused academics and academic developers: Expanding ideas. *International Journal for Academic Development*, 28(4), 439–450. <https://doi.org/10.1080/1360144X.2022.2082436>
- Kalu, F., Dyjur, P., Berenson, C., Grant, K. A., Jeffs, C., Kenny, N., & Mueller, R. (2018). Seven Voices, Seven Developers, Seven One Things that Guide Our Practice. *To Improve the Academy*, 37(1), 111–127. <https://doi.org/10.1002/tia2.20066>
- Kolomitro, K., Hamilton, J., Leslie, K., Hazelton, L., Veerapen, K., Kelly-Turner, K., & Keegan, D. (2021). Viewing faculty development through an organizational lens: Sharing lessons learned. *Medical Teacher*, 43(8), 894–899. <https://doi.org/10.1080/0142159X.2021.1931078>
- Laskar, B. (2021). Continued growth, increasing complexity: Examining the evolving role of the Canadian educational developer. *Canadian Journal of Higher Education*, 51(3), Article 3. <https://doi.org/10.47678/cjhe.vi0.189091>
- Loads, D., & Campbell, F. (2015). Fresh thinking about academic development: Authentic, transformative, disruptive? *International Journal for Academic Development*, 20(4), 355–369. <https://doi.org/10.1080/1360144X.2015.1083866>
- Lomas, L. (2006). The locus of power in UK universities: Its impact on educational development centres. *Active Learning in Higher Education*, 7(3), 243–255. <https://doi.org/10.1177/1469787406071214>
- Mårtensson, K., & Roxå, T. (2021). Academic developers developing: Aspects of an expanding lifeworld. *International Journal for Academic Development*, 26(4), 405–417. <https://doi.org/10.1080/1360144X.2021.1950725>
- Sharif, A., Welsh, A., Myers, J., Wilson, B., Chan, J., Cho, S., & Miller, J. (2019). Faculty Liaisons: An embedded approach for enriching teaching and learning in higher education. *International Journal for Academic Development*, 24(3), 260–271. <https://doi.org/10.1080/1360144X.2019.1584898>
- Sorcinelli, M. D. (2007). Faculty Development: The Challenge Going Forward: Peer Review. *Peer Review*, 9(4), 4–8.
- Sugrue, C., Englund, T., Solbrekke, T. D., & Fosslund, T. (2018). Trends in the practices of academic developers: Trajectories of higher education? *Studies in Higher Education*, 43(12), 2336–2353. <https://doi.org/10.1080/03075079.2017.1326026>
- Sutherland, K. A. (2018). Holistic academic development: Is it time to think more broadly about the academic development project? *International Journal for Academic Development*, 23(4), 261–273. <https://doi.org/10.1080/1360144X.2018.1524571>
- Sweet, C., Blythe, H., Carpenter, R., & Cecil, T. (2018). Approaching the Holy Grail of Faculty Development: Evolving a CTL from a Service-Oriented Organization to a Learning-Assessment Unit. *Journal on Centers for Teaching and Learning*, 10, 45–58.
- Zou, T. X. P., & Geertsema, J. (2020). Do academic developers' conceptions support an integrated academic practice? A comparative case study from Hong Kong and Singapore. *Higher Education Research & Development*, 39(3), 606–620. <https://doi.org/10.1080/07294360.2019.1685948>
- Xiao, Y., & Watson, M. (2019). Guidance on Conducting a Systematic Literature Review. *Journal of Planning Education and Research*, 39(1), 93–112. <https://doi.org/10.1177/0739456X17723971>

ELTE | PPK
PEDAGÓGIAI ÉS PSZICHOLÓGIAI KAR

Köszönjük a figyelmet! Várjuk a kérdéseket!

Sebestyén Lilla Anna, Szalai András, Szulovszky Mária, Kovács-Szóllósi Tímea, Lénárt Krisztina Ildikó (PhD hallgatók)
Dorner Helga, Dringó-Horváth Ida, Horváth László, Kálmán Orsolya, Kovács Zsuzsa (témavezetők)

ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kar, Neveléstudományi Doktori Iskola